

M.Com Semester - 3 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2024 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2024)
Advanced Management Accounting (Ele-3 (New-23))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ વિરલ કંપની લિ. રૂ. 15,00,000ના એક પ્રોજેક્ટમાં રોકાણ કરવા વિચારે છે. વાર્ષિક આવકની ધારણા (20) ઘસારા બાદ પરંતુ કરવેરા પહેલાં નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	1	2	3	4	5
રકમ રૂ.	8,00,000	8,00,000	6,00,000	6,00,000	2,00,000

ઘસારો મુળ કિંમત પર 20% લેખે ગણવાનો છે. અને કરવેરા ચોખ્ખી આવકના 50% ગણવાનો છે.

નીચેની પદ્ધતિઓ ધ્યાનમાં લઈ પ્રોજેક્ટનું મુલ્યાંકન કરો.

- 1) પરત આપ સમય પદ્ધતિ
- 2) સરેરાશ વળતરના દરની પદ્ધતિ
- 3) વટાવેલ રોકડ પ્રવાહ પદ્ધતિએ વર્તમાન મુલ્ય, જેમા મુડી પડતરનો દર 10% ગણવાનો છે.

10% ના દરે રૂ. 1 નું વર્તમાન મુલ્ય નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	1	2	3	4	5
ચોખ્ખું વર્તમાન મુલ્ય	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

અથવા

પ્રશ્ન.૧ લક્ષ્મી કંપની લિ. રૂ. 30,00,000 નાં પ્રોજેક્ટ અંગે વિચારણા કરે છે. પ્રોજેક્ટનાં ઉપયોગી આયુષ્ય દરમિયાન કાર્યશીલ મુડીમાં રૂ. 10,00,000 નો વધારો જરૂરી છે.

પ્રોજેક્ટનાં પરિણામે વધારાનું વેચાણ રૂ. 40,00,000 થશે. અને તેના પાંચ વર્ષ દરમિયાન દરેક વર્ષમાં રોકડ ખર્ચ રૂ. 16,00,000 થશે. ઘસારા માટે સીધી લીટીની પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે. કરવેરાનો દર 50% છે. અને કરવેરા બાદ મુડી પડતર 20% છે.

પ્રથમ પાંચ વર્ષના સમયગાળા માટે રૂ. 1 નું વર્તમાન મુલ્ય નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	20%	25%	30%
1	0.833	0.800	0.769
2	0.694	0.640	0.592
3	0.579	0.512	0.455
4	0.482	0.410	0.350
5	0.402	0.328	0.269

પ્રોજેક્ટ અંગે ચોખ્ખું વર્તમાન મુલ્ય અને આંતરિક વળતરનો દર નક્કી કરો.

- પ્રશ્ન.૨ ધી સ્મિત કંપની લિ. વોલ ક્લોક બનાવીને વેચે છે. જેની એકમદીઠ ચલિત પડતર રૂ. 40 છે. સ્થિર ખર્ચ વાર્ષિક રૂ. 45,00,000 છે. ધી સ્મિત કંપની લિ. નું ટોપ મેનેજમેન્ટ એક નંગ દીઠ ઘડિયાળની વેચાણ કિંમત ઘટાડીને રૂ. 50 અથવા 60 કરવા વિચારણા કરે છે. રૂ. 50 અને રૂ. 60 ની વેચાણ કિંમતે વેચાણ જથ્થાની સંભાવના નીચે મુજબ અંદાજેલી છે. (20)

વેચાણ કિંમત રૂ. 50		વેચાણ કિંમત રૂ. 60	
વેચાણ જથ્થાના એકમો	સંભાવના	વેચાણ જથ્થાના એકમો	સંભાવના
3,00,000	0.1	2,50,000	0.1
4,00,000	0.2	3,00,000	0.2
5,00,000	0.4	3,50,000	0.4
6,00,000	0.2	4,00,000	0.3
7,00,000	0.1		

ફાળાનું અને નફાનું અપેક્ષિત મુલ્ય શોધો તેના આધારે બે માંથી કયું કિંમત રાખવી જોઈએ? તેનો નિર્ણય કરો.

અથવા

- પ્રશ્ન.૨ ટાટા લિ. ફિજનું ઉત્પાદન કરી તેને બજારમાં મુકવા માગે છે. બજાર વિશ્લેષણ કરવામાં આવતાં વેચાણ અંગે નીચેના તારણો મળે છે.

વાર્ષિક વેચાણ	સંભાવના
3,000 એકમ	20%
2,500 એકમ	40%
2,000 એકમ	40%

કંપની પાસે બે વિકલ્પો છે.

- મર્યાદિત ધોરણે ઉત્પાદન કરવું.
- પૂર્ણ ક્ષમતાએ ઉત્પાદન કરવું.

જો મર્યાદિત ધોરણે ઉત્પાદન કરવામાં આવે તો એકમદીઠ ચલિત પડતર રૂ. 11,000 થશે અને વાર્ષિક સ્થિર ખર્ચ રૂ. 30,00,000 થશે. જો પૂર્ણ ક્ષમતાએ ઉત્પાદન કરવામાં આવે તો એકમદીઠ ચલિત પડતર રૂ. 10,000 થશે. અને સ્થિરખર્ચ વાર્ષિક રૂ. 60,00,000 થશે. જો વેચાણ કિંમત 13,000 રાખી શકાય તો કંપનીએ પૂર્ણ ક્ષમતાએ ઉત્પાદન કરવું જોઈએ કે મર્યાદિત ધોરણે કરવું જોઈએ, કે જેથી મહત્તમ નફો પ્રાપ્ત કરી શકાય.

- પ્રશ્ન.૩ અશોકભાઈ તેના ખેતરમાં કુવો ખોદવા માટે વિચારે છે. તેમના ખેતરની આજુબાજુના વિસ્તારમાં 300 કુટની ઉંડાઈ એ 80% કુવામાં પાણી મળેલ છે. જે લોકોને 300 કુટ ઉંડાઈએ પાણી ન મળેલ હોય તેમાના કેટલાક 400 કુટ સુધી ખોદકામ કરાવે છે અને તેમાંના 40% કુવામાં પાણી મળેલ છે. (15)

જો અશોકભાઈ કુવો ન ખોદાવે તો બાજુના ખેડૂત પાસેથી પાણી ખરીદી શકે છે. જેનો 12 વર્ષનો ખર્ચ રૂ. 30,000 થાય છે. કુવો ખોદાવવાનો ભાવ કુટ દીઠ રૂ. 70 છે.

આ માહિતિના આધારે ‘નિર્ણયવૃક્ષ’ તૈયાર કરી અશોકભાઈ માટે ઈષ્ટતમ ઉકેલ જણાવો.

અથવા

પ્રશ્ન.૩ પર્ટ (PERT) પદ્ધતિ અંગે સવિસ્તાર સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન.૪ (A) સમજાવો: સામાજિક ખર્ચ-લાભ વિશ્લેષણ (08)

(B) સામાજિક જવાબદારીનાં હિસાબોનાં ખ્યાલો વર્ણવો. (07)

અથવા

પ્રશ્ન.૪ (A) પર્યાવરણનાં અહેવાલની જરૂરીયાત સમજાવો. (08)

(B) સામાજિક ઓડિટ અંગે સમજૂતી આપો. (07)

ENGLISH VERSION

Que.1 Viral company Ltd. is planning to invest Rs. 15,00,000 in a project. The annual income estimates after depreciation but before taxation is as follows. (20)

Year	1	2	3	4	5
Rs.	8,00,000	8,00,000	6,00,000	6,00,000	2,00,000

Depreciation is to be calculated at 20% of the original cost and the tax is to be calculated at 50% of the net income.

Evaluate the project considering the following methods.

1. Payback time period method
2. Accounting rate of return
3. Present value by discounted cash flow. In which the rate of capital cost is to be calculated as 10%

The current value of the rupee at the rate of 10% is as follows.

Year	1	2	3	4	5
Net present value	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

OR

Que.1 Lakshmi Ltd. Proposes capital project of Rs. 30,00,000. Working capital of Rs. 10,00,000 increases during useful life of project. Sale of Rs. 40,00,000 will increase on account of project, and there will be cash expenses of Rs. 16,00,000 every year during useful five year life. Straight line method is used for providing depreciation. Rate of tax is 50 % and cost of capital after tax is 20 %.

Present value of Rs. 1 first five years is as under.

Years	20 %	25 %	30 %
1	0.833	0.800	0.769
2	0.694	0.640	0.592
3	0.579	0.512	0.455
4	0.482	0.410	0.350
5	0.402	0.328	0.269

Determine net present value and internal rate of return for project.

Que.2 The Smit Company Limited manufactures and sells wall clocks. The variable cost is Rs. 40 per unit. Annual fixed cost is Rs. 45,00,000. The top management of the Smit company Limited is considering reducing the selling price of the watch to Rs. 50 or Rs. 60 per watch. The selling price of Rs. 50 and Rs. 60 is estimated as follows. (20)

Selling price of Rs. 50		Selling price of Rs. 60	
Units of quantity sold	Probability	Units of quantity sold	Probability
3,00,000	0.1	2,50,000	0.1
4,00,000	0.2	3,00,000	0.2
5,00,000	0.4	3,50,000	0.4
6,00,000	0.2	4,00,000	0.3
7,00,000	0.1		

Find the expected value of contribution and profit. Decide which of the two values should be based on that.

OR

Que.2 Tata Ltd. manufactures and sells Fridge. After marketing analysis following reasons are found.

Annual sale	Probability
3,000 Unit	20%
2,500 Unit	40%
2,000 Unit	40%

Company has two following alternatives.

1. Below maximum level.
2. Maximum level.

If the company works below maximum level, the variable cost per unit will be Rs. 11,000. and annual fixed cost will be 30,00,000.

If the company works at maximum level, the variable cost per unit will be Rs. 10,000. And annual fixed cost will be 60,00,000. Company can fix selling price Rs. 13,000 per unit. At which level company should work, maximum level or below maximum level, to get maximum profit.

Que.3 Ashokbhai plans to dig well in his farm. In the surrounding farms, at a depth of 300 feet (15) water is found in 80 % well. Those who have not found water till 300 feet, some of them dug 400 feet and from it water is found in 40 % well. If the Ashokbhai does not wish to dig well then he can buy the water from the surrounding farmers, whose expenditure for 12 years is Rs.30,000. The cost of digging well per foot is Rs. 70.

On the bases of this information prepare a “Decision Tree” and find the best solution for the Ashokbhai.

OR

Que.3 Explain PERT method in detail.

Que.4 (A) Explain; social cost-benefit analysis. (08)

(B) Describe concept of Social Responsibility Accounting. (07)

OR

Que.4 (A) Explain needs of Environmental Report. (08)

(B) Explain Social Audit. (07)
